

**М.М. Полюжин,
Н.Ф. Венжинович
(м. Ужгород)**

ПРО БУДОВУ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ФРЕЙМ-СТРУКТУРИ

Лінгвісти сьогодні все більше переконуються в тому, що мова з самого початку свого існування формує у своїх носіїв певну картину світу, причому кожна з них є носієм оригінальної і за своєю суттю неповторюваної у світовому мовному просторі. Ось чому при вивченні розмаїття питань, пов'язаних зі специфікою мов, що нас оточують, дуже важливо в цій статті розпочати з висвітлення мовної картини світу з когнітивної точки зору.

Як добре відомо, вчені традиційного напрямку здійснили величезну роботу, спрямовану на збір матеріалу, який сам по собі мав лінгвістичну цінність і потребу для адекватного опису мови як такої. На відміну від них, когнітивісти запропонували оригінальні зразки власне мовного аналізу форм і конструкцій, яскраво продемонструвавши, як працює інтелект і розум не тільки окремо взятої мовної спільноти, але і окремо взятого її представника. Цей підхід слугував, по суті справи, перегляду мети й завдань теоретичної лінгвістики і визначення її об'єкта — мови. У більш широкому плані дається відповідь на запитання, для чого потрібна лінгвістика і якими повинні бути магістральні шляхи її сучасного вивчення. Принципове запитання зводиться не тільки до того, в якому вигляді отримує людина знання про мову і знання мови, але і в тому, як ці знання складаються у цілісну модель світу, як вона вибудовується і як організується в особливу систему — картину. Мовна картина світу, з одного боку, виступає в кожний окремих момент свого історичного розвитку в функції, яка реєструє та інвентаризує все, що накопичено носієм тієї чи іншої мови. З когнітивної точки зору в мові позначається все те, що було осмислено й інтерпретовано при взаємодії людей або в актах пізнання світу. З іншого боку, оскільки свідомість людини з самого початку її виникнення орієнтована на спілкування і взаємодію з іншими представниками мовної спільноти, а тому і на передавання інформації назовні, мовна картина світу стає з моменту народження

ПРО БУДОВУ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ФРЕЙМ-СТРУКТУРИ

дитини вихідним комунікативним ресурсом для кожного мовця, базою, з якої в міру необхідності добувається матеріал для здійснення мовної діяльності. З цього випливає, що мовна картина світу — своєрідний підсумок розвитку мови і її майбутнє. Зберігаючи свою основу, вона водночас реагує на постійні зміни в житті суспільства. Інколи новий зміст вливається у старі форми, змінюючи при цьому співвідношення між позначуваним і означальним. Ми поділяємо з цього приводу точку зору О.С. Кубрякової, яка вважає, що наукова і наївна картини світу повинні знайти своє відображення, тому що вони вигадливо сплітають, формуючи цілісний погляд на світ (Кубрякова, 1994).

Досягнення когнітивізму якраз і пов'язані з тим, що тілесний наочний досвід і найпростіші схеми його репрезентації стають зразками для осмислення складніших абстрактних явищ. Це дає підставу для тверджень про те, що змінюються не тільки семантичні структури окремих одиниць номінації, але й когнітивні основи всіх граматичних і ономазіологічних категорій. Інакше кажучи, зі зміною дійсності змінюються мовні форми її репрезентації. При цьому відбувається осмислення світу, що спричиняє виникнення у свідомості нових концептуальних структур. Вони підводяться під наявні категорії, які шляхом розширення своїх меж дещо видозмінюються. Між когнітивними мовними структурами виникають нові відповідності. В актах їхньої взаємодії та взаємопроникнення розвиваються ті й інші, що може бути інтерпретовано як інтеракційний або човниковий процес. Важливим його аспектом виступає семіотичний характер того, що спостерігається, оскільки знак утримує і фіксує не всю інформацію, пов'язану з позначуваними об'єктами й ситуаціями, а фокусує увагу на певних частинах і деталях, зумовлених мовною картиною світу.

Одним із підходів до вивчення мовної картини світу є аналіз понятійних і концептуальних блоків, які представляють бачення навколишнього світу певною людиною. Кожна людина характеризується перш за все наявністю свідомості поряд зі своєю власною картиною світу. Це індивідуальний когнітивний простір, паралельно до якого функціонує і когнітивний простір тих соціумів, до складу якого він входить, і когнітивною базою тієї національно-лінгвокультурної спільноти, членом якої він чи вона є. Когнітивна

лінгвістика і виділила таку „мисленневу картинку”, яку назвала фрейм-структурою, що формує графарет свідомості у вигляді пучка передбачуваних векторів валентності. При цьому розмежовуються власне прецедентні фрейми і стереотипи уявлення, серед яких виділяють стереотипи-ситуації і стереотипи-зразки.

Теорію фреймів уперше ввів у науковий ужиток на початку сімдесятих років минулого століття М. Мінський. Відправним моментом для цієї теорії слугує той факт, що людина, намагаючись пізнати нову для себе ситуацію або по-новому оглянути звичні речі, вибирає зі своєї пам'яті певну структуру даних (образ), що називається фреймом, з таким розрахунком, щоб шляхом зміни в ній окремих деталей зробити її придатною для розуміння ширшого кола явищ або процесів. Фрейм є структурою даних для представлення стереотипної ситуації. Його можна уявити собі у вигляді мережі, що складається із вузлів і зв'язків між ними. На думку М. Мінського, „верхні рівні” фрейма чітко визначені, оскільки утворені такими поняттями, які є завжди справедливими стосовно передбачуваної ситуації. На нижчому рівні є багато особливих вершин-терміналів або „вічок”, які повинні бути заповнені характерними прикладами або даними. Як складна структура свідомості, він є універсальною категорією, що об'єднує різноманітні знання людини, весь її духовно-практичний досвід (Мінський 1979: 7).

Найдокладніший опис теорії фреймів подано у працях Ч. Філмора. Ч. Філмор розглядає теорію фреймів як корисний інструмент лексичної семантики, граматичної семантики і семантики тексту (Філмор 1988: 53). На його думку, фрейм — система концептів, які співвідносяться так, що для того, щоб зрозуміти будь-який із них, потрібно зрозуміти всю структуру, в яку входить той чи інший концепт: якщо один концепт цієї структури вводиться в текст або дискурс, то решта концептів автоматично стають доступними. Таким чином, слова, що стоять за цими концептами, семантично пов'язані одне з одним і здатні вказувати на одну і ту саму „сцену”, розглядаючи її під різними кутами зору. Так, у сцені „комерційна угода”, куди входять *Продавець (Seller)*, *Покупець (Buyer)*, *Товари (Goods)* і *Гроші (Money)*, наявні різні фокусування: дієслово *to buy* на діях *Покупця* стосовно *Товарів*, залишаючи на задньому плані *Продавця* й *Гроші*; дієслово *to pay* — на діях *Покупця* стосовно *Грошей* і *Продавця*,

залишаючи на задньому місці *Товари*; дієслово *to sell* — *Продавця* стосовно *Товарів*, залишаючи поза основною увагою *Покупця* й *Гроші*. Ця „сцена” представлена у структурованому вигляді поняттям „фрейм”. Ідею фрейма, як він справедливо вважає, легше показати на прикладах, ніж описати в загальному вигляді.

У фреймі обов'язково присутні фокус і фон. Значення слів можуть визначатися й розумітися на фоні контексту у поєднанні з навколишньою культурою. Тому Ч. Філмор далі визначає фрейм як систему категорій, структурованих відповідно до деякого мотивуючого контексту. Мотивуючий контекст — це корпус розуміння, структура практик або історія соціальних установок, на фоні яких стає зрозумілим утворення тієї чи іншої категорії в історії мовної спільноти. Для пояснення ролі мотивуючого контексту під час утворення конкретних категорій Ч. Філмор наводить приклади зі словом *week-end* і *vegetarian*.

Слово *week-end* передає інформацію, за ним закріплену, з двох причин: внаслідок існування семиденного календарного циклу і завдяки звичній практиці охоплення більшої частини тижня роботою та двох останніх днів тижня — особистим життям. При наявності лише одного дня відпочинку не було б потреби використовувати назву цього дня. Воно не було б утворене і в тому випадку, якщо б ми мали три робочі дні, а чотири — для відпочинку.

З цих позицій розглядається і слово *vegetarian* 'вегетаріанець', яке в нашій культурі використовується стосовно людини, яка вживає виключно рослинну їжу і звертає на себе увагу мовної спільноти, де багато або більшість її членів споживають м'ясо. Крім того, воно використовується у ситуаціях, коли людина-вегетаріанець навмисно не їсть м'ясо, виходячи зі своїх конкретних мотивів. Ці мотиви можуть бути різними — міркування щодо способу харчування або турбота про тваринний світ. Однак це слово ніколи не вживається стосовно тих людей, в раціон яких не входить м'ясо через неможливість його дістати або купити. Мотивуючий контекст дуже важливий або абсолютно необхідний для розуміння Фрейм виступає не тільки засобом організації досвіду та інструментом пізнання, але й знаряддям опису та пояснення лексичного й граматичного значень. Що стосується лексичної семантики, то поняття фрейма можна співвіднести з таким, де та чи інша ситуація або її складові

приховуються. Так, наприклад, аналізуючи фрейм *прохідна*, Ю.М. Караулов включає до його представлення знання, взяті з досвіду про:

а) саме приміщення, яке за своїм інтер'єром може бути дуже різним;

б) людину (вахтера, чергового, міліціонера, сторожа), зайняту перевіркою перепусток;

в) віконце або спеціально загороджене місце, де сидить (стоїть, знаходиться) той, хто перевіряє;

г) турнікет або особливі пристосування у вигляді паралельних поручнів, які дозволяють пропускати по одній людині (Караулов 1992: 137). З цього видно, що якщо фрейм — це схематизація досвіду, то слово аналогічно можна представити як схематизацію мовного досвіду, який найкраще, але не повною мірою відображений тлумачними словниками у вигляді дефініцій.

Ч. Філмор також указував на те, що фрейм слова набагато ширший і різноманітніший, ніж його визначення. У категорії слова фрейм виступає засобом організації та інструментом пізнання деякої внутрішньої когнітивної інформації, яка виникає, або вродженою структурою, або шляхом засвоєння досвіду й навчання (Харитончик 1992: 119). Порівняно з дефініціями фрейми динамічні. Коли говорять про фрейм слова, мають на увазі те, що слово (речення, текст) задає деяку сцену й висуває на передній план (або висвічує) її певну частину. Таку точку зору поділяє і О.Г. Беляєвська, говорячи про те, що когнітивний підхід передбачає використання динамічної уяви про фрейм або схему, які, виступаючи предметами складної конфігурації, можуть у різні моменти повертатися своїми різними гранями (Беляєвская 1991: 40). Якщо дефініція слова виступає як щось фіксоване, статичне, то фрейм є мобільною структурою представлення знань, де об'єднуються знання мовні й немовні, семантичні й прагматичні. Методика фреймового аналізу, що ґрунтується на когнітивному підході до мовних явищ, дозволяє залучати для інтерпретації, потрібної для розуміння мовних фактів, частини позамовних знань.

Однією з базових передумов виникнення теорії фреймів була теорія поля, значущість і важливість якої визначаються хоча б тим, що подальші семантичні теорії побудовані або на її основі, або на її

спростуванні шляхом порівняння й зіставлення з новими теоріями. Достатньо розглянути співвідношення фреймів і лексичних полів. У “Словнику лінгвістичних термінів” семантичне поле визначається як “частинка (шматочок) дійсності, яка виділяється в людському досвіді і з теоретичної точки зору має в цій мові відповідність у вигляді більш або менш автономної мікросистеми” (Ахманова 1966: 334). Фрейми, як відомо, також відображають певний фрагмент дійсності. Навіть Ч. Філмор відзначає, що поняття фрейма не нове й воно може бути побудоване на достоїнствах лінгвістичної теорії поля.

На думку М. Поста, семантика сцен і фреймів Ч. Філмора є продовженням за нових обставин та в новому інтелектуальному контексті старої ідеї, а саме теорії лексичного поля. Порівнюючи обидві теорії, автор показує їх подібність, що дає йому підставу називати семантику сцен і фреймів “неолексичною теорією поля” (Post 1988: 36).

У теорії лексичних полів концептуальні структури, а вірніше, їх структурація визначена навколишніми обставинами. Сцени Ч. Філмора — стереотипні, спрощені частинки знань різної величини, які представляють практичне розуміння реальних ситуацій у світі. Вони є ментальними репрезентаціями реального світосприймання або життєвого досвіду мовця, тобто вони емпіричні. У цих двох теоріях ментальні структури — концептуальні поля й сцени — ґрунтуються на досвіді.

Теорія лексичних полів, семантика сцен та фреймів по-різному підходять до концепції значення слова. У першій значення слова є відносно невеликою концептуальною сферою у ширшому концептуальному полі. Лексичне значення у теорії лексичних полів визначається тим вихідним припущенням, що кожен елемент у мові отримує своє значення, свою цінність у співвідношенні з іншими елементами. Значення кожного слова залежить від існування інших слів у тому ж полі. Такий підхід визнає строго окреслені межі у тих концептуальних галузях, які представляють значення індивідуальних слів у цьому полі.

Семантика сцен і фреймів передбачає, що значення слова є прототипом, для адекватного опису якого вимагається представлення тих типових умов, за яких це слово може бути вжите відповідним чином. Ця теорія, ґрунтуючись на прототипному підході, фокусує увагу на основних моментах концептуальної сфери, ігноруючи її межі.

За визначенням Н.І. Гвішіані, фрейми в мові — це “лексичні ряди, що досягаються розумом як цілісні сутності, елементи яких називають окремі частини понятійних структур, які рефлектують певні відрізки навколишньої дійсності” (Цит. за: Бабушкин 1996: 25). Прикладами фрейма можуть слугувати такі, зокрема, сюжети, як “відвідання ресторану”, “купівля в магазині”, які диктують стереотипи поведінки людини. Слова, що описують різні аспекти цієї ситуації, формують фрейм, що по-англійськи означає ‘каркас’, ‘система’, ‘рамка’. Отже, фрейм можна представити як “квант знань людини про світ” (там само, 26). Фрейм є такою структурою знання, яка містить основну або типову і потенційно можливу інформацію, пов’язану з тим чи іншим концептом. Фрейми зберігаються в пам’яті або утворюються в ній в міру потреби з компонентів, що зберігаються в пам’яті. Вони пов’язані зі змістом слів, є центрами концентрованої репрезентації знань про те, як пов’язані між собою різні предмети і явища, яким чином вони використовуються і як взаємодіють один з одним. Фрейм — це багато запитань, які необхідно задати стосовно передбачуваної ситуації, як наприклад: У чому причина цієї дії (агент)? Яка мета дії (намір)? Які наслідки цієї дії (побічні явища)? На кого або на що ця дія впливає? (отримувач)? З допомогою яких засобів вона виконана (інструмент)? (Минский 1979: 64).

Фрейм — це сукупність асоціацій, що зберігаються в пам’яті. Як імпліканта комплексної ситуації його можна зіставити з “кадром”, в рамки якого потрапляє все, що типово і суттєво для певної типової сукупності обставин. Прикладом фрейма може також виступати слово “лікарня” — медичний заклад, у який поміщають хворих для лікування. Лексикографічна “скупість” фрейма компенсується нашим різноманітним знанням, “об’ємним” баченням місця під назвою “лікарня”. Фрейм — це пресупозиційна модель, тобто людина сприймає ту чи іншу мовну структуру як фрейм, якщо вона має знання про реалії, позначені словом, і якщо йому відома послідовність подій, які на нього очікують у межах конкретної ситуації. Фрейм можна розглядати як об’єктивацію соціального досвіду людини, це “голографічна картинка” у колективній свідомості суб’єктів, що мають дар мови (Бабушкин 1996: 55–56). Фрейми, як і концепти, характеризуються різним функціонально-змістовим обсягом. Так, мікрофрейм містить у собі знання про конкретні поодинокі ситуації,

макрофрейм передає різнобічну інформацію про способи розгортання макроконцепту, що об’єднує різні типи подій у широкому розумінні, включаючи всі інші видозміни й модифікації. Порівняйте: *Діти біжать на стадіоні. Бігти де (по землі, по доріжці), бігти як (швидко, повільно, наввипередки), бігти з ким (з однокласниками, з приятелями, з собаками)*. Теорія фреймів була напрацьована, щоб пояснити швидкість сприйняття й мислення людини, а також фактичну відсутність ментальних явищ, що піддаються спостереженню і супроводжують ці процеси. Фрейми реалізують різні способи репрезентації знань, які отримали активізацію у процесі мисленнєвої діяльності людини. Через типові ситуації та події вони розкривають способи розгортання концепту.

У лінгвістиці помітна значна роль класифікаційних фреймів, які відображають специфіку організації мовної системи та її елементів. Ці фрейми лежать в основі мовної категоризації і уможливають віднесення тієї чи іншої форми до певного лексико-граматичного розряду (акціональні та не акціональні, граничні та неграничні дієслова).

З поняттям фрейма тісно пов’язані такі поняття, як схема в когнітивній психології, асоціативні зв’язки, семантичне поле. Мисленнєве утворення “схема” стоїть близько до концепту “мисленнєва картинка”. Під концептом “схема” розуміють ряд символів, з допомогою яких репрезентується когнітивна система, сприймаються і обробляються структури “зовнішнього світу” у “внутрішньому” світі свідомості людини. На рівні схеми можна собі повністю уявити “дерево взагалі” — стовбур і гілки, що відходять від нього; “взуття взагалі” — схема, що повторює ногу людини і т.ін. Схема абстрагується від деталей для того, щоб здійснювати категоризацію подальших думок і дій. Вона представляє собою концептуальну структуру, за допомогою якої формується когнітивна картина світу, що членується лексичними засобами.

Сцени асоційовані з певними мовними фреймами. Під сценою мають на увазі не тільки зорові, але й інші типи мисленнєвих образів. Тому з упевненістю можна констатувати, що спільне у всіх визначеннях фрейма — аналогія з модулем технічного пристрою або з рамкою в кіно. Фрейми комбінуються у більші рамки, набуваючи вигляду сценаріїв, які відрізняються від фреймів чинником часового

виміру, це фрейми в динаміці. Сценарій, на відміну від фрейма, представляє собою більш повний пакет інформації і містить у собі розгорнуті прототипні знання. Сценарій складається з декількох актів або епізодів, кожен із яких подрібнюється на зручніші одиниці, а їхні значення, у свою чергу, залежать від культурних і соціальних факторів. Прикладом сценарію можуть слугувати фразеологізми: *грати у жмурки, не випустити пари з вуст, висіти дамокловим мечем, вискочити як Пилип з конопель, крутити хвостом* і т.ін.

Підсумовуючи сказане, зауважимо, що фрейми комбінуються у більші рамки, а їхнє розуміння можна звести до таких чотирьох основних положень:

1. Система вибору мовних засобів — граматичних правил, лексичних одиниць — пов'язана з прототипом сцени. Зв'язки існують усередині фрейма, але можуть бути ще й міжфреймові відношення. Вони існують у пам'яті як результат того, що різні фрейми включають один і той самий мовний матеріал, а елементи сцен подібні й визначаються одним і тим самим репертуаром сутностей, відношень, субстанцій, контекстів уживання у житті людини.

2. Фрейм асоціюється зі словом “каркас”, указує на “підпори”, з допомогою яких ми досягаємо розумом свій власний досвід. У цьому розумінні фрейми — базові елементи, які дослідник може ідентифікувати в рамках ситуацій, що підпорядковуються організуючим принципам відображення тих чи інших подій.

3. Під фреймом розуміють спільне родове позначення набору понять на зразок: схема, сценарій, когнітивна модель, “наївна” або “народна” і т.ін. Вони виступають як система категорій, структурованих відповідно до мотивуючого тексту. Деякі слова існують, щоб забезпечити комунікантам доступ до знання таких фреймів, які категоризують досвід. Мотивуючий контекст — корпус розумінь, структура практик або історія соціальних настанов, на тлі яких зрозумілим видається створення конкретної категорії в історії мовного колективу.

4. Фрейми — це одиниці знань, організовані навколо деяких понять. Характеризуючись конвенціональною природою, фрейм конкретизує те, що є типовим у певній культурі, а що — ні, і тим самим сприяє розумінню світу в цілому. Звідси випливає, що фрейм у цьому випадку — структура даних для представлення стереотипної

ситуації. З кожним фреймом поєднується декілька типів інформації: про його використання і про те, що робити потім, якщо сподівання не знайдуть підтвердження.

5. Структура фрейма репрезентується його вершиною (темою), тобто макропропозицією, і слотами або терміналами, що заповнюються пропозиціями. Ця когнітивна структура організована навколо певного концепту, але, на відміну від звичного набору асоціацій, такі одиниці містять у собі найсуттєвішу, типову й потенційно можливу інформацію, яка асоційована з цим концептом (Макаров 1998: 119). Фрейм-структурою у цьому розумінні є когнітивна одиниця, що формується за допомогою кліше або штампами свідомості і є пучком передбачуваних валентних зв'язків (слотів), векторів спрямованих асоціацій. При цьому, фрейм-структура, пов'язана з тим чи іншим прецедентним феноменом, може бути значно ширшою, ніж сам феномен. Наприклад, *Мюнхгаузен* як прецедентне ім'я має інваріант сприйняття: “людина, яка розповідає про себе небиліці”, “людина, дії якої неможливі за визначенням”. При цьому людина запевняє всіх у своїй правдивості. Отже, фрейм-структура як феномен може бути ширшою, ніж окремий прецедентний феномен, оскільки може включати в себе декілька простіших фрейм-структур. Відмінність фрейм-структури від “нефреймових” валентних зв'язків полягає в певній передбачуваності векторів асоціацій і, можливо, закритості списку “передбачуваних” асоціативних зв'язків (Красных 2003: 290).

Викладене вище дає підстави для висновку про важливість фреймової семантики, оскільки фрейм — загальна назва для різних типів формалізованого опису діяльності людини в контексті ситуації. Фреймова семантика використовується у граматичному описі, у дослідженні штучного інтелекту і комп'ютерної лексикографії. У словотворенні вона дає змогу охарактеризувати принципи утворення нових слів, підкреслюючи безперервність у переході від мови до досвіду.

Принагідно зауважимо, що фрейм не виступає цілком вербально організованою одиницею пам'яті, що є частиною концептуальної мережі. Інакше кажучи, фрейм виступає у ролі концептуальної основи, яка стоїть за конкретним словом певної мови. Будучи ланкою у складній мережі організованих структур пам'яті концептів, фрейм

забезпечує нелінійний характер взаємодії семантичної структури окремого слова в тексті чи дискурсі. У цьому розумінні фрейм виступає однією зі структур пам'яті, яка забезпечує перехід від значення до змісту повідомлення, від вербального рівня розуміння до вищого концептуального. Цей перехід стає можливим завдяки співвідношенню з одиницями системи мови.

Підсумовуючи сказане, відзначимо, що фрейм у найзагальнішому трактуванні, яке можна застосувати до всіх поширених точок зору на моделювання когнітивних процесів, що лежать в основі розуміння і породження мовних повідомлень, визначається як лише частково вербалізована, ієрархічно організована на основі певної норми ментальна структура, складові частини якої здатні експлікувати в мовленні звичний стан речей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. — М.: Советская энциклопедия, 1966. — 605 с.
- Бабушкин А.П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. — Воронеж: Изд-во ВГУ, 1996. — 104 с.
- Беляевская Е.Г. Семантическая структура слова в номинативном и коммуникативном аспектах (Когнитивные основания формирования и функционирования семантической структуры слова): Дисс. ... докт. филол. наук. — М., 1991. — 401 с.
- Караулов Ю.Н. Словарь Пушкина и эволюция русской языковой способности. — М.: Наука, 1992. — 168 с.
- Красных В.В. "Свой" среди "чужих": миф или реальность? — М.: Гнозис, 2003. — 374 с.
- Кубрякова Е.С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика, психология, когнитивная наука // Вопросы языкознания. — 1994. — №4. — С. 34-47.
- Макаров М.Л. Интерактивный анализ дискурса в малой группе. — Тверь, 1998. — 159 с.
- Минский М. Фреймы для представления знаний. — М.: Энерго, 1979. — 151 с.
- Филлмор Ч. Фреймы и семантика понимания // Новое в зарубежной лингвистике. — 1988. — Вып. XXIII. — С. 52-92.

Харитончик З.А. Лексикология английского языка. — Минск: Вышэйшая школа, 1992. — 229с.

Post M. Scenes- and Frames Semantics as a Neo-Lexical Field Theory // Understanding the Lexicon: Meaning, Sense and World Knowledge in Lexical Semantics/ Ed. by W. Hüllen and K. Schulze. — Tübingen: Niemeyer, 1988. — P. 36-37.